

NYTT TRÄSKYDD OMTVIVISTAT

Intresset ökar för alternativa träskyddsmedel. Och inte undra på det: tillverkarna lovar att behandlat virke kan hålla upp till 15 år. Men åsikterna om det fungerar går isär.

Text MALIN OLSSON

Tomas Nilsson är professor emeritus vid Sveriges Lantbruksuniversitet i Uppsala där han arbetade med träskydd och träbeständighet. Den senaste tiden har han uppmärksammat annonser i tidningar med reklam för Sioo-x, ett kiselbaserat träskyddsmedel.

– De lovar väldigt mycket. Jag har märkt att träskyddsmedel är ett område där man kan fabricera hur som helst eftersom vanliga människor inte kan så mycket, säger **Tomas Nilsson**.

Bland annat påstår tillverkaren Sioo Woodprotection AB att träskyddet Sioo-x ger ett hög-effektivt skydd mot mögel och röta i upp till 15 år.

– Men man måste också kunna visa att produkten fungerar. Jag har kontaktat företaget flera gånger och frågat efter testresultat men har inte fått se något, säger Tomas Nilsson, som nu har anmält Sioo Woodprotection till Konsumentverket.

ENLIGT HERJE BOSTRÖM, vd för Sioo Woodprotection, har företaget lång erfarenhet av kiselteknik och har forskat inom området i 20 år. Bland annat har de nyligen låtit Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP) utföra tester enligt Träskyddsbranschens standardmetoder.

– Där har vi fått mycket bra värden för skydd mot rötsvampar. Utifrån dessa resultat har träskyddsforskaren professor Callum Hill dragit slutsatsen att Sioo-x-behandlat trä passar mycket väl för användning ovan mark. Och det är en mycket stark indikator för den långa beständigheten som vi kommunicerar. Till det har vi empirisk erfaren-

het av väggar som stått fina och utan röta i 17 år och trall i 13 år, svarar Herje Boström.

Men Jöran Jermer, expert på träbeständighet på SP, menar att både erfarenheter från provningar i labb och vid praktisk användning ännu är ofullständiga och att man inte med säkerhet kan säga något om livslängden hos kiselbehandlat trä.

– Enligt vad vi vet i dag ska virke som är ytligt behandlat med Sioo-x och liknande produkter inte användas i markkontakt utan endast i konstruktioner ovan mark. Det har professor Hill rätt i. Man kan däremot inte förvänta sig lika bra beständighet som till exempel med tryckimpregnerat trä, där man får en djup inträngning av träskyddsmedel i virket, och där träskyddsmedlen i sig har ett bredare verkningspektrum mot rötsvampar än vad kiselpreparaten har, säger **Jöran Jermer**.

SP HAR PÅ senare tid fått många frågor från allmänheten om just kiselbaserade träskyddsprodukter.

– Men tyvärr kan vi inte säga så mycket ännu. Men det som är viktigt att komma ihåg som konsument är att eftersom kiselbaserade träskyddsprodukter inte är klassificerade som träskyddsmedel enligt EU:s biocidförordning finns det inga officiella krav på att dokumentera vare sig skyddseffekter, miljöpåverkan eller hälsoeffekter.

Stina Johannesson, konsumentvägledare hos Sveriges konsumenter, säger att även om det inte finns sådana regler får marknadsföringen enligt lagen inte vara vilseledande.

– I annonsen garanterar sig Sioo Woodprotection med uttrycket ”upp till” 15 år. Det låter väldigt bra men det förpliktigar väldigt lite, säger hon.

Nu genomför SP två projekt i samarbete med Naturvårdsverket, Malmö stad och länsstyrelsen i Umeå, där man utvärderar beständighetsegenskaperna hos virke som behandlats på olika sätt.

– Där ingår kiselbehandlat trä, så vi hoppas kunna ge ut material till allmänheten som säger mer om dess beständighet, säger Jöran Jermer. ●

”Jag har kontaktat företaget flera gånger och frågat efter testresultat men har inte fått se något”

Tomas Nilsson